

COLUMN

Hoe slec

Onlangs las ik een boek, waaruit ik letterlijk wil citeren:

‘Zijn vriendin duwt hem omhoog via een stijl Siciliaans zandpad. Niet omdat hij lui is. Ook niet omdat zijn vriendin graag haar vakantie zo besteedt. Hij denkt hierbij terug aan twee weken ervoor, toen hij ook nauwelijks omhoog kwam tijdens een driedaagse berghike in Colombia, langs de hoogste palmbomen ter wereld, naar de top van de Nevado del Ruiz, boven de 5000 meter.

Hijgend probeert hij de groep bij te houden en voetje voor voetje komt de eerste hut in zicht. Is hoogteziekte echt iets wat zo als donderslag bij heldere hemel op komt zetten? De duizeligheid trekt langzaam weg, maar vreemde dromen en innerlijke koude zorgen voor een slechte nachtrust. Zonder hem vertrekt de groep naar de top en hij wordt zelf met een ezel begeleid naar de volgende slaapplek. Pijn in zijn nek houdt hem de volgende nacht uit zijn slaap, met name vanwege de zorg dat dit duidt op iets anders dan hoogteziekte. Paracetamol brengt enige uitkomst en nu is hij nog slechts zeven uur lopen

hete geneeskunst een leven redt

verwijderd van de dichtstbijzijnde weg. Tijdens de afdaling zorgt iedere stap voor een dreunende pijn in zijn borstholte.

Het landschap trekt als een waas aan hem voorbij, totdat ze eindelijk de bewoonde wereld bereiken en hij zichzelf kan nakijken in het hotel met de meegebrachte saturatiemeter, die niet hoger dan 92% aangeeft. Dat zijn reisgenoot dezelfde waarde heeft stemt hem gerust en is begrijpelijk vanwege de hoogte. Gelukkig geen koorts, maar wel een hartslag van boven de 100. Over drie dagen gaat de vlucht terug naar Nederland. Tijdens de laatste nacht schrikt hij wakker, badend in het zweet en met hoge koorts. In de spiegel kijken twee waterige rooddoorlopen ogen hem vertwijfeld aan. Op de spoedeisende hulp steekt de zuster een thermometer onder zijn arm: 37,2. De meegebrachte oorthermometer zegt toch wel degelijk 38,9. Na een kort gesprek in het Spaans met de lokale arts volgt een nog korter lichamelijk onderzoek. Diagnose: een virus. Geen bloedafname of ander aanvullend onderzoek, maar een infuus met een onbekende vloeistof volgt. De okselthermometermethode is de redding om snel uit deze kliniek te komen en hij houdt de thermometer ergens halverwege zijn bovenarm: 36 graden. Even later

staan ze buiten en nemen de taxi naar het vliegveld. Het instappen in het vliegtuig voelt als een Russisch roulette, wetende dat er onderweg geen medische hulp van betekenis mogelijk is. Zijn toestand blijft gelukkig stabiel, met perioden van zwakte en misselijkheid. Aangekomen in Nederland begint het braken met een dusdanige druk dat zijn gezicht opzwellt en de puntbloedingen tot aan zijn wangen reiken. Het bezoek aan de spoedeisende hulp blijkt niet overbodig: een CRP boven de 300 met lever- en nierfunctiestoornissen. Na uren onderzoek en overleg wordt hij opgenomen met de werkdiagnose leptospirose en op een isolatiekamer gelegd met ceftriaxon iv.

Hij slaat er snel de richtlijn op na: *“Verschillende typen van de bacterie Leptospira veroorzaken de ziekte, ieder met hun eigen gastheer. Muizen en ratten zijn een bekend reservoir, die modderkoorts en de ziekte van Weil veroorzaken. Cardiovasculaire problemen, nierinsufficiëntie en longbloedingen zijn beruchte complicaties die tot de dood kunnen leiden. Zonder adequate ondersteunende behandeling (vooral dialyse en beademing), kan de ziekte in 20 tot > 50% van de gevallen tot de dood leiden.”*

Het braken neemt toe, met spootjes bloed erbij en ook bij niezen en

hoesten komt er bloed uit zijn neus en keel. Is dit dan de definitie van doodziek? Voor lopen naar de wc heeft hij nauwelijks nog kracht en de toegesnelde infectioloog kan hem nauwelijks geruststellen.

Een week later, voetje voor voetje op het Siciliaanse zandpad komt de top in zicht en eindelijk bovenaan verzucht hij “Ik ben er. Ik ben er nog”.

Het boek dat ik las, was een reisdagboek. En de auteur ben ik zelf. Nog steeds ben ik de Colombiaanse arts dankbaar dat hij mijn ziekte afdeed als een virus, want als er wél bloed was geprikt, dan was ik zeker niet gaan vliegen. Waarschijnlijk was de diagnose dan niet gesteld, of te laat en had dit heel anders af kunnen lopen. Zodra ik koorts mat, had ik contact met een Nederlandse tropenarts. Die kon mij echter geen vliegadvies, noch een duidelijke DD geven en raadde mij aan lokale hulp te zoeken. Op zo'n moment zou een persoonlijk gezondheidsdossier, gekoppeld aan beslisondersteuning en big data met een Nederlandse arts op afstand wellicht behulpzaam zijn geweest. Want pas nu weet ik dat koorts met misselijkheid, conjunctivale vaatinjectie en pijn in de kuiten kan wijzen op leptospirose. ■